

Bevillingsmagten. Det var dengang Loven af 1ste August 1870 om de 5 Millioner Rigsdaler Kreditbeviser udkom, uden at Rigsdagen blev sammenkaldt. Da fik Ministeriet en Indemmetetsbill af Rigsdagen ifølge en Overenskomst, men det var dog vistnok forudsat, at hvis Rigsdagen havde gjort Ansvar gjældende, saa havde det været i Medfør af Grundloven. Det ærede Medlem af Thinget, som udtalte sig om denne Sag forleden Dag, har selv maattet erkjende, hvor betydende Finantsloven er. Naar Finantsloven først er bleven givet, saa have vi udstedt et Deidebrev for Ministeriet for eet Aar, og saa er det saa ofte sagt og gjort: Nu er Finantsloven færdig, nu ville vi skikke Rigsdagen hjem. Saa lukker Ministeriet Døren i, saa gaar Rigsdagen og er borte indtil den første Mandag i Oktober derefter. Det er Finantslovens Betydning, at det er dens Vedtagelse, som gjør, at Regjeringen er i Stand til at regjere. Derfor vi 53 ikke efter vor Stilling som Folkethingsmænd tro, at Regjeringen bør regjere, saa bør vi heller ikke give den det, den skal regjere med, nemlig Finantsloven, og derfor siger jeg Nei til Finantsloven, fordi jeg ikke tror, at det nuværende Ministerium er det bedste, vi kunne faae. — Min ærede Raldsfælleovre paa den anden Side (Octavius Hansen) syntes at være meget uheldig ved Tanken om at faae et Venstreministerium, og da navnlig at faae til Ministre nogle af mine ærede Venner, som han nærmere betegnede. Det gjør mig ondt, at han skal være saa allarmet derover. Vi neblægge imidlertid ikke nogen Paastand paa at faae visse bestemte Personer til Ministre; vi neblægge kun i vore Forslag Paastand om at faae de og de Grundfætninger gjorte til Grundlag for Reformen og gjorte til Lovens Indhold. Derfor man vil skaffe disse Ting satte igjennem, eller derfor Ministeriet med Alvor og Bestemthed vil træde op for disse Reformen, saa vilde selv det nuværende Ministeriums enkelte Medlemmer faae vore Stemmer; derom er der slet ingen Tvivl. Man vil gjøre os mistænkelige eller farlige for den politiske Moral ved at udgive os for, at vi ville paatvinge Hans Majestæt visse Personer som Ministre; men vi overlade ham jo aldeles Valget af sine Raadgivere! Ganske vist er der i den danske Statsforfatning og i vor Grundlov en Mangel i Henseende til Ministeriets Stilling. Vi savne endnu en Ministeransvarlighedslov, og vi hade ikke i vor Grundlov den Regel og den Ret, som man i Norges Grundlov har til at faae Statsraadsprotokollerne til Ostersyn. Vi forlangte dem i 1870, for at faae at vide, hvorfor det nuværende Ministerium vilde have 5 Millioner Rigsdaler til en Krig, der ikke vedkom os, og som vi kunde holde os udenfor. Det blev os negtet af Conseilspræsidenten at faae Oplysninger fra Statsraadsprotokollen. Men savne vi endnu en Ministeransvarlighedslov, og ere vi grundlovmæssig ubelukkede fra at undersøge, hvorledes Ministrene

forvalte deres Rådser, medens Rigsdagen er hjemsendt, efter at vi have vedtaget Finantsloven, saa ligger der deri en Opfordring mere for os til at være nidjære for at bevare den Magt og Myndighed, som Grundloven har givet os til at negte Finantsloven. Min ærede Raldsfælle gav et Raad om, hvorledes man kunde blive fri for dette ubehagelige Venstreministerium, idet han sagde, at man kunde danne et Ministerium af Mænd fra Mellempartiet, som da kunde mægle inellem de forskjellige Partier. Ja, denne Prøve har man jo nok set. Under den mest doktrincære Konstitutions Udvikling, nemlig i Ludvig Philips gylone Tid, prøvede man i Frankrig, hvad det var at faae et saadant Ministerium som det, det ærede Medlem ønsker. Man tog den Gang et Ministerium af de Mænd, som den Gang i Frankrig dannede det, som man kaldte juste milieu, hvilket vil sige: den rette Mide. Blandt dem, som stod ret i Midten uellem Partierne, tog man Ministeriet; men hvorledes holdt det? Ja, der var blandt disse rette Mellemmænd et enkelt Ministerium, som kun varede 3 Døgn. Saaledes forstode de at mægle inellem Partierne, og Enden derpaa blev, at den Trone, som de skulde vogte, styrtede overende. Saaledes tror jeg ikke, at det vilde være rigtigst for Danmark. Efter min Opfattelse tyder Grundloven her paa, at den almindelige Valgret skal gjøre Udslaget, og vil man ikke følge Folkestemningen i et saa lille Land som Danmark, hvor der i Birkeligheden kan findes en Folkestemming, idet vi kun have een Religion og eet Sprog — hvilket er en stor Fordel i politisk Henseende —, saa siger jeg, at vor hele politiske Stilling Intet betyder. Vi have een Tro, eet Sprog og een Lov; det er dette, som man mangler i mange andre Lande, og hvorfor der ikke kan blive politisk Sammenheng og politisk Overensstemmelse i Befolkningen. Derfor danner der sig Stridspunkter, som vi slet ikke kjende i Danmark, Stridspunkter om Ting, hvorom vi derfor — det er en given Ting — ere enige. Jeg tror derfor, at den Folkemening, som kommer frem derved, at den politiske Kraftmaaler sættes i Bevægelse — Kraftmaaleren, det er Valgdagen —, bør bestemme dem, som skulle være Ministre her, og at man derfor ikke skal gjøre det, som det ærede Medlem for Odense foreslog, nemlig søge at faae dem til Ministre, som kunde mægle bedst, thi det fører ikke til Noget, hvor den politiske Stilling er en saadan, at der allerede er Partier, og det er der i Danmark. Det har ingenlunde været mig hjært at optræde imod Ministeriet, og da jeg har udtalt mig saa skarpt, at den høitærede Formand endog har søgt at veilede mig — Noget, som jeg ellers ikke er vant til, men som formodentlig maa være aldeles i sin Orden idag —, saa vil jeg erklære, at det har været mig ubehageligt at angibe Ministrene, thi blandt dem findes der Mænd, som jeg i mange Aar har staaet i en vis personlig Forbindelse med, og for hvilke jeg